

Pekka Aittakumpu kesk ym.

Toimenpidealoite valtien 20 ja valtatie 5 osuuksien lisäämisestä pääväyläverkkoon

Eduskunnalle

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta. Vuonna 2019 voimaan tulleen pääväyläasetuksen myötä Koillis-Suomi ja Pohjois-Kainuu jäivät pääväyläverkon ulkopuolelle.

Valtakunnallisesti merkittävä valtatie 5 on asetuksella säädetty kuuluvan pääväyläverkkoon vain välillä Kajaani—Lusi. Valtatie 20 välillä Kuusamo—Oulu taas on jätetty kokonaan pääväyläverkon ulkopuolelle.

Valtatie 5 Kajaanista Sodankylään asti on valtatie 4 ohella vaihtoehtoinen väylä erityisesti rahti liikenteelle ja matkailulle. Valtatie 20 taas on ainoa maaväylä, jota matkailijat ja rahti liikenne käyttävät välillä Kuusamo—Oulu.

Onkin huomioitava, että Kajaanista Kemijärvelle ja Kuusamosta Ouluun ei vielä ole raideyhteyttä. Tämä korostaa maanteiden merkitystä tällä alueella, jolla on Suomen metsätaloudessa ja matkailussa olennainen asema.

Väli Oulu—Kuusamo on maamme liikennöidyin maantiereitti Oulun pohjoispuolella välien Oulu—Tornio ja Keminmaa—Rovaniemi ohella. Muun muassa Stora Enson Oulun tehtaan tuotannon muutos ja Toppilan voimalaitoksen uusinta ovat lisänneet entisestään puutavarakuljetuksia reitillä.

Kotimaanmatkailu Koillismaalle, mukaan lukien Syötteen ja Rukan matkailukeskukset, on lisännyt ja yhä lisää liikennettä sekä valtatiellä 20 että valtatiellä 5. Esimerkiksi kyseiset matkailukeskukset ovat lähivuosina toteuttaneet tai toteuttamassa investointeja yhteensä vähintään 50 miljoonalla eurolla.

Mökkien rakentaminen ja niille kulkeminen ovat voimakkaassa kasvussa Pudasjärvellä ja Kuusamossa niin matkailukeskusten ympärillä kuin laajemminkin alueilla. Suuri osa Koillismaan ja Kainuun mökkien omistajista on ulkopaikkakuntalaisia.

Suomen kaikista luonnonvaroihin perustuvista uusista investoinneista 70 prosenttia keskittyy Pohjois-Suomeen. Näistä kuljetusliikennettä valtatiellä 20 ja valtatiellä 5 lisäävät erityisesti Sto-

Toimenpidealoite TPA 90/2021 vp

ra Enson kartonkitehdas Oulussa, Metsä Fibren biotuotetehdas Kemissä, Boreal Biorefin biosel-lutehdas Kemijärvellä ja KaiCell Fibersin biotuotetehdas Paltamossa.

Pääväyläverkon laajentamisella olisi suuri alueellinen merkitys niin kuljetusalan ja metsäteolli-suuden kuin matkailun ja huoltovarmuuden tulevaisuudelle. Alueen asukkaille ja yrityselämälle on hyvin kielteinen viesti, että alue on jätetty kokonaan pois pääväyläkartalta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin jotta pääväyläasetukseen lisätään valtatie 20 välillä Kuusamo—Oulu sekä valtatie 5 välillä Kajaani—Sodankylä.

Helsingissä 1.11.2021

Pekka Aittakumpu kesk
Tuomas Kettunen kesk
Juha Mäenpää ps
Hanna-Leena Mattila kesk
Merja Kyllönen vas
Raimo Piirainen sd
Matti Semi vas
Heikki Autto kok
Juha Sipilä kesk
Ari Koponen ps
Jenna Simula ps
Riikka Slunga-Poutsalo ps
Sheikki Laakso ps
Katja Hänninen vas
Markus Lohi kesk
Kaisa Juuso ps
Mikko Kinnunen kesk
Olli Immonen ps
Ritva Elomaa ps
Ville Vähämäki ps
Arto Satonen kok
Katri Kulmuni kesk
Juha Pylväs kesk
Mikko Kärnä kesk
Sebastian Tynkkynen ps